

EUROOPAN PARLAMENTTI

1999

2004

Istuntoasiakirja

LOPULLINEN
A5-0132/2001

25. huhtikuuta 2001

SUOSITUS

Ehdotus neuvoston ja komission päätökseksi Euroopan yhteisöjen ja sen jäsenvaltioiden sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen tekemisestä
(6726/2001 – KOM(2001) 90 – C5-0157/2001 – 2001/0049(AVC))

Ulkoasioiden, ihmisoikeuksien sekä yhteisen turvallisuuden ja puolustuspolitiikan valiokunta

Esittelijä: Hannes Swoboda

Lainsäädäntömenettelyistä käytettävät symbolit

- * Kuulemismenettely
yksinkertainen enemmistö
- **I Yhteistoimintamenettely (ensimmäinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö*
- **II Yhteistoimintamenettely (toinen käsittely)
yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi
- *** Hyväksyntämenettely
parlamentin jäsenten enemmistö lukuun ottamatta EY-sopimuksen 105, 107, 161 ja 300 artiklassa ja EU-sopimuksen 7 artiklassa tarkoitettuja tapauksia
- ***I Yhteispäätösmenettely (ensimmäinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö*
- ***II Yhteispäätösmenettely (toinen käsittely)
yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi
- ***III Yhteispäätösmenettely (kolmas käsittely)
yksinkertainen enemmistö yhteisen tekstin hyväksymiseksi

(Ilmoitettu menettely perustuu komission esittämään oikeusperustaan.)

Tarkistukset säädösehdotukseen

Parlamentin tarkistukset merkitään ***lihavoidulla kursiivilla***. Pelkkää *kursivointia* käytetään kiinnittämään teknisten yksiköiden huomio sellaisiin säädösehdotuksen osiin, jotka ehdotetaan korjattavaksi lopullisessa tekstissä (esimerkiksi selvästi virheelliset tai kyseisestä kieliversiosta pois jääneet kohdat). Korjausehdotusten hyväksymisestä päättävät asianomaiset tekniset yksiköt.

SISÄLTÖ

	Sivu
ASIAN KÄSITTELY	4
LUONNOS LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI	5
PERUSTELUT.....	6

ASIAN KÄSITTELY

Neuvosto pyysi 23. huhtikuuta 2001 päivätyllä kirjeellä Euroopan parlamentin puoltavaa lausuntoa EY:n perustamissopimuksen 300 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan ja 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan viimeisen virkkeen sekä 310 artiklan mukaisesti ehdotuksesta neuvoston ja komission päätökseksi Euroopan yhteisöjen ja sen jäsenvaltioiden sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen tekemisestä (6726/2001 – KOM(2001) 90 – 2001/0049(AVC)).

Parlamentin puhemies ilmoitti 2. toukokuuta 2001 pidetyssä istunnossa lähettäneensä kyseisen ehdotuksen asiasta vastaavaan ulkoasioiden, ihmisoikeuksien sekä yhteisen turvallisuuden ja puolustuspolitiikan valiokuntaan sekä lausuntoa varten teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus- ja energiavaliokuntaan (C5-0157/2001).

Ulkoasioiden, ihmisoikeuksien sekä yhteisen turvallisuuden ja puolustuspolitiikan valiokunta nimitti 20. maaliskuuta 2001 pitämässään kokouksessa esittelijäksi Hannes Swobodan.

Valiokunta käsitteli ehdotusta neuvoston ja komission päätökseksi ja suositusluonnosta 20. maaliskuuta 2001 pitämässään kokouksessa.

Valiokunta hyväksyi 20. maaliskuuta 2001 pitämässään kokouksessa luonnoksen lainsäädäntöpäätöslauselmaksi äänin 18 puolesta, 1 vastaan.

Äänestyksessä olivat läsnä seuraavat jäsenet: William Francis Newton Dunn (puheenjohtajana), Catherine Lalumière (varapuheenjohtaja), Hannes Swoboda (esittelijä), Bastiaan Belder, Maria Carrilho (Mário Soaresin puolesta), Olivier Dupuis (Emma Boninon puolesta), Bertel Haarder, Efstratios Korakas, Joost Lagendijk, Baroness Sarah Ludford (Francesco Rutellin puolesta), Arie M. Oostlander, Doris Pack (Alfred Gomolkan puolesta), Hans-Gert Poettering, Elisabeth Schroedter, Ioannis Souladakis, Ursula Stenzel, Gary Titley, Geoffrey Van Orden ja Christos Zacharakis.

Teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus- ja energiavaliokunta päätti 11. huhtikuuta 2001 olla antamatta lausuntoa.

Suositus jätettiin käsiteltäväksi 25. huhtikuuta 2001.

LUONNOS LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma ehdotuksesta neuvoston ja komission päätökseksi Euroopan yhteisöjen ja sen jäsenvaltioiden sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen tekemisestä (6726/2001 – KOM(2001) 90 – C5-0157/2001 – 2001/0049(AVC))

(Hyväksyntämenettely)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon ehdotuksen neuvoston ja komission päätökseksi (KOM(2001) 90¹),
 - ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen ja sen jäsenvaltioiden sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen,
 - ottaa huomioon neuvoston EY:n perustamissopimuksen 300 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan ja 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan viimeisen virkkeen sekä 310 artiklan mukaisesti esittämän pyynnön puoltavasta lausunnosta (C5-0157/2001),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 86 artiklan ja 97 artiklan 7 kohdan,
 - ottaa huomioon ulkoasioiden, ihmisoikeuksien sekä yhteisen turvallisuuden ja puolustuspolitiikan valiokunnan suosituksen (A5-0132/2001),
1. antaa puoltavan lausunnon sopimukselle;
 2. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian hallituksille ja parlamenteille.

¹ Ei vielä julkaistu EYVL:ssä.

PERUSTELUT

TAUSTAA

1. Euroopan parlamentti ilmoitti tärkeimmät poliittiset suuntaviivat ja ehdot, jotka entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian (FYROM) on täytettävä, päätöslauselmassaan suosituksesta neuvoston päätökseksi komission valtuuttamisesta neuvottelemaan vakautus- ja assosiaatiosopimus entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa¹.
2. Päätöslauselmassa korostetaan makedonialaisen rinnakkaiselon mallin varten otettavaa vaikutusta naapurimaihin ja erityisesti Albaniaan ja Kosovoon. Siinä tähdennetään myös sopimuksen myönteistä vaikutusta maan poliittiseen vakauttamiseen ja taloudelliseen kehitykseen, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä sen vakauden ja koko Länsi-Balkanin vakauden kannalta.
3. Neuvottelut saatiin päätökseen 24. marraskuuta 2000 ja vakautus- ja assosiaatiosopimus vahvistettiin alustavasti samana päivänä, Zagrebin huippukokouksen aikana. Euroopan parlamenttia on nyt pyydetty hyväksyntämenettelyn mukaisesti ottamaan kantaa näiden neuvottelujen tuloksiin. Sen jälkeen neuvosto ja komissio voivat hyväksyä vakautus- ja assosiaatiosopimuksen liitteineen, pöytäkirjoineen ja julistuksineen.

NYKYINEN POLIITTINEN TILANNE

4. Neuvoston puheenjohtajavaltio antoi 23. helmikuuta 2001 Euroopan unionin puolesta julkilausuman, jossa se onnitteli makedonialaisia ja serbialaisia viranomaisia niiden demarkaatiosopimuksesta rajalinjojen määrittämiseksi yhteisellä rajallaan.
5. Kuluvan vuoden helmikuun lopulla sattuneiden välikohtausten seurauksena neuvoston puheenjohtajavaltio antoi 9. maaliskuuta toisen julkilausuman, jossa se antoi tukensa Makedonian hallituksen toimille hyökkäysten torjumiseksi raja-alueella.
6. Ulkoasioiden valiokunta päätti 19. maaliskuuta 2001 antaa selkeän signaalin siitä, että se tukee Makedonian väestön ja hallituksen ponnisteluja maan vakauden säilyttämiseksi.
7. Koska albaanien äärimmäisainesten lisääntynyt aseellinen toiminta heikensi maan turvallisuustilannetta, valiokunta hyväksyi poliittisen julkilausuman, jossa se voimakkaasti tuomitsi kaiken väkivallan FYROMin ja Jugoslavian liittotasavallan/Kosovon raja-alueella, sekä entisen UCK:n jäsenten ja kannattajien terrorihyökkäykset FYROMin siviiliväestöä ja sen asevoimia vastaan.
8. Valiokunta antoi tukensa FYROMin hallituksen ja enemmistöä edustavien albaanipuolueiden pyrkimyksille välttää tuhoavia ja vastakkainasetteluun perustuvia kantoja, ja niiden toiminnan ohjaamiselle kohti rauhan ja demokratian turvaamista monikansallisessa yhteiskunnassa, mikä on vakautus- ja assosiaatiosopimuksen

¹ Euroopan parlamentin päätöslauselma, 17.2.2000, EYVL C 339, 29.11.2000, s. 266.

täytäntöönpanon kannalta ehdottoman välttämätöntä.

9. Valiokunta korosti myös sitä, että rauhantilan palauttaminen FYROMin ja Kosovon väliselle raja-alueelle vaatii FYROMin ja Kosovon viranomaisten tukemista terrorismin vastaisessa taistelussa. Tämä tuki sisältää:
 - YK:n turvallisuusneuvoston 10. kesäkuuta 1999 antaman päätöslauselman 1244 tiukkaa täytäntöönpanoa;
 - KFOR-joukkojen korostettua läsnäoloa ja vahvaa sitoutumista koko FYROMin pohjoisella Kosovon vastaisella raja-alueella, tarkoituksena varmistaa alueen turvallisuus ja estää sen käyttäminen aseellisten terroristiryhmien tukialueena;
 - ehkäisevät toimet sissijoukkojen aseistariisumiseksi, mukaan lukien uhkavaatimus, joka koskee aseiden luovuttamista, ja uhkaus ryhtyä voimatoimiin jos siihen ei suostuta.
10. Valiokunta kehotti FYROMin hallitusta toteuttamaan politiikkaa, joka takaa kaikkien etnisten ryhmien perusoikeudet.
11. Muistutti myös, että alueen vakautus- ja assosiointiprosessi vaatii sitä, että Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot hyväksyvät nopeasti selkeän kannan, jonka mukaan ne tukevat FYROMin taistelua terrorismia vastaan ja sen raja-alueen vakauttamista. Sen vuoksi valiokunta vaati, että YK:n turvallisuusneuvostolta on pyydettävä, että se antaa selkeän mandaatin rauhanturvaoperaatioille ja rauhaan pakottamisoperaatiolle tällä alueella.
12. Lopuksi ulkoasioiden valiokunta muistutti mieliin, että alueella tarvitaan välittömiä toimia pienaseiden ja kevyiden aseiden valvomattoman ja laittoman kaupan torjumiseksi tällä alueella.
13. Myös Tukholman Eurooppa-neuvosto hyväksyi 23.–24. maaliskuuta FYROMin tilannetta koskevan julkilausuman, jossa se ilmoitti pitävänsä myönteisenä YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmaa 1345. Eurooppa-neuvosto pyysi korkeaa edustajaa seuraamaan tilannetta alueella, pysymään läheisessä yhteydessä alueellisten johtajien sekä komission kanssa ja antamaan suosituksia neuvostolle.
14. 28. maaliskuuta 2001 ulkoasioiden valiokunta keskusteli alueen tilanteesta EU:n korkean edustajan ja FYROMin suurlähettilään Jovan Tegovskin kanssa, ja tämän keskustelun aikana valiokunta korosti aikaisemmin hyväksymiään poliittisia suuntaviivoja.

NEUVOTTELUIJEN TULOKSET JA ESITTELIJÄN EHDOTUS

15. Väärrien ja byrokraattisten syiden vuoksi parlamenttia kuultiin vain suostuntamenettelyn mukaan yli neljä kuukautta sen jälkeen, kun komissio oli saattanut neuvottelut päätökseen ja parafoinut sopimuksen (24. marraskuuta). Tämä menettely ei saa toistua muiden sopimusten kohdalla, ja neuvoston on varottava antamasta kolmansille maille väärää poliittisia signaaleja, jotka johtuvat kääntämisen ja terminologian kaltaisista byrokraattisista ongelmista.

16. Neuvoteltu sopimus asettaa oikeudellisen velvoitteet, joiden mukaan entisen Jugoslavian tasavalta Makedonian on mukautettava lainsäädäntönsä yhteisön säännöstöön ja toimittava yhteistyössä Länsi-Balkanin maiden kanssa. Se sisältää poliittisen vuoropuhelun Euroopan unionin kanssa, mahdollisuuden perustaa yhteisön ja asianomaisen maan välinen vapaakauppa-alue sekä useilla aloilla harjoitettavaa yhteistyötä koskevat määräykset, oikeus- ja sisäasiat mukaan lukien.
17. Yhteisö antaa entiselle Jugoslavian tasavalta Makedoniale taloudellista apua, jonka tarkoituksena on auttaa maan hallitusta saavuttamaan sopimuksen tavoitteet. Taloudellinen apu toimitetaan CARDS-ohjelman kautta. Tämä apu ei kuitenkaan missään tapauksessa saa estää tarvittaessa annettava humanitaarista apua (ECHO), demokratian ja ihmisoikeuksien tukemisen rahoittamista eikä YUTP/ETPP:n rahoitustoimia.
18. Sopimuksen täytäntöönpano tulee olemaan tärkein väline, jonka avulla Makedonia valmistautuu jättämään jäsenyyshakemuksensa Euroopan unionille tulevien vuosien aikana. Tästä syystä on välttämätöntä, että komissio esittää sen täytäntöönpanoa koskevan raportin Euroopan parlamentille vähintään kahden vuoden välein.
19. Näillä ehdoilla valmistelija suosittelee, että Euroopan parlamentti hyväksyy ehdotetun vakautus- ja assosiointisopimuksen.